

WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 05 lipca 2019 r.

WPS-VI.431.2.18.2019.MM

**Pani
Elżbieta Mikiel
Dyrektor
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Nowym Dworze Mazowieckim
ul. Partyzantów 7
05-100 Nowy Dwór Mazowiecki**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie¹, art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej², art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci³ oraz upoważnień Wojewody Mazowieckiego, zespół kontrolny Wydziału Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie w składzie: xxx, starszy inspektor wojewódzki, przewodnicząca zespołu kontrolnego – upoważnienie Nr 73/WPS/2019 oraz xxx, inspektor wojewódzki – upoważnienie Nr 74/WPS/2019, przeprowadził w dniach od 4 marca do 8 marca 2019 r. kontrolę problemową w Ośrodku Pomocy Społecznej w Nowym Dworze Mazowieckim (dalej Ośrodek Pomocy Społecznej, Ośrodek lub OPS), mieszczącym się przy ul. Partyzantów 7 w Nowym Dworze Mazowieckim.

Przedmiot kontroli obejmował organizację i realizację przez gminę zadań zleconych z zakresu administracji rządowej wynikających z ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, w przedmiocie ustalania uprawnień do świadczeń wychowawczych. Kontrolą objęto okres od 1 sierpnia 2017 r. do dnia kontroli, tj. 4 marca 2019 r.

Kontrola została odnotowana w książce kontroli Ośrodka Pomocy Społecznej pod poz. nr 7.

Za okres objęty kontrolą Wojewoda Mazowiecki **pozytywnie pomimo stwierdzonych uchybień** ocenił działania Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowym Dworze Mazowieckim podjęte

¹ Dz. U. z 2017 r. poz. 2234 z późn. zm.

² Dz. U. z 2011 r. Nr 185, poz. 1092

³ dalej ustawa o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci lub ustawa – Dz. U. z 2018 r. poz. 2134 z późn. zm.

w zakresie sposobu organizacji zadania oraz w przedmiocie ustalania uprawnień do świadczenia wychowawczego.

1. Organizacja zadania

Dyrektorem Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowym Dworze Mazowieckim od 1 września 2016 r. jest pani Elżbieta Mikiel. Na stanowisku głównej księgowej od 1 lipca 2015 r. zatrudniona jest w wymiarze 1 etatu pani xxx, realizująca kontrolowane zadanie w zakresie obsługi księgowo-finansowej od 1 kwietnia 2016 r.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Dworze Mazowieckim zadania z zakresu ustawy realizuje na podstawie Regulaminu Organizacyjnego, wprowadzonego Zarządzeniem Nr 5/2017 Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowym Dworze Mazowieckim z dnia 20 lipca 2017 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu Organizacyjnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowym Dworze Mazowieckim. Regulamin Organizacyjny OPS stanowi załącznik Nr 1 do Zarządzenia Dyrektora OPS Nr 5/2017 z dnia 20 lipca 2017 r. W obowiązującym Regulaminie Organizacyjnym Ośrodka w § 8 ust. 1 pkt 5 wyodrębniono komórkę organizacyjną pn. Dział Świadczeń Rodzinnych i Funduszu Alimentacyjnego, natomiast w § 13 ust. 2 Regulaminu określono zadania Działu Świadczeń Rodzinnych i Funduszu Alimentacyjnego, w tym prowadzenie postępowań w zakresie ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.

Burmistrz Miasta Nowy Dwór Mazowiecki nie wyznaczył Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowym Dworze Mazowieckim do realizacji zadań z zakresu ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci. Takim działaniem nie dopełniono obowiązku wynikającego z art. 53 ust. 1 ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.

W okresie od 1 sierpnia 2017 r. do dnia kontroli w Ośrodku Pomocy Społecznej w Nowym Dworze Mazowieckim zadania z zakresu ustawy wykonywało 14 niżej wymienionych pracowników Ośrodka:

1. Pani Elżbieta Mikiel – dyrektor OPS, zatrudniona na podstawie umowy o pracę w wymiarze 1 etatu. Została upoważniona⁴ do prowadzenia postępowań w sprawach z zakresu świadczenia wychowawczego, w tym do wydawania decyzji administracyjnych na podstawie ustawy z dnia 17 lutego 2016 r.⁵ o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci. Posiada aktualny zakres czynności do wykonywania zadania ważny od 1 sierpnia 2017 r.
2. Pani xxx – kierownik Działu Świadczeń Rodzinnych i Funduszu Alimentacyjnego do 31 grudnia 2017 r., zatrudniona na podstawie umowy o pracę w wymiarze 1 etatu. Wykonywała ww. zadania do 31 grudnia 2017 r. Zarządzeniem nr 51 Burmistrza Miasta Nowy Dwór Mazowiecki z dnia 24 marca 2016 r. była upoważniona do prowadzenia postępowania w sprawach z zakresu ustalania i wypłaty świadczenia wychowawczego łącznie z wydawaniem decyzji. Powyższe zadania nie zostały zawarte w zakresie obowiązków pracownika.

⁴ Upoważnienie nr 70/2016 Burmistrza Miasta Nowy Dwór Mazowiecki z dnia 30 sierpnia 2016 r.

⁵ Przywołano zapis zawarty w upoważnieniu. Prawidłowa data ustawy to 11 luty 2016 r.

3. Pani xxx – straszy inspektor, w okresie od 1 września 2012 r. do 30 września 2018 r. zatrudniona na stanowisku inspektora. Ponadto w okresie od 1 marca 2018 r. do 30 września 2018 r. pełniła obowiązki Kierownika Działu Świadczeń Rodzinnych i Funduszu Alimentacyjnego. Zatrudniona w OPS na podstawie umowy o pracę w wymiarze 1 etatu. Wykonywała zadania z zakresu realizacji świadczenia wychowawczego do 30 września 2018 r. Zarządzeniem nr 55 Burmistrza Miasta Nowy Dwór Mazowiecki z dnia 29 marca 2016 r. została upoważniona do prowadzenia postępowania w sprawach z zakresu ustalania i wypłaty świadczenia wychowawczego z wyłączeniem wydawania decyzji, a następnie Zarządzeniem Nr 43/2018 z dnia 2 marca 2018 r. została upoważniona do prowadzenia postępowań w sprawach świadczenia wychowawczego oraz wydawania w tych sprawach decyzji. Powyższe upoważnienie udzielone było na czas pełnienia obowiązków Kierownika Działu Świadczeń Rodzinnych i Funduszu Alimentacyjnego. Posiada aktualny zakres czynności do wykonywania kontrolowanego zadania ważny od 1 października 2018 r. Ze złożonych wyjaśnień wynika, że *„Pracownik xxx miała upoważnienie Burmistrza do prowadzenia postępowań w sprawach o świadczenie wychowawcze oraz do podpisywania w tych sprawach decyzji administracyjnych do dnia 2018-09-30. W zakresie czynności ww. pracownika nadal znajduje się prowadzenie postępowań w sprawach o świadczenie wychowawcze, jednakże od dnia 2018-10-01 Pani xxx nie prowadzi takich postępowań. W związku z powyższym Dyrektor Ośrodka nie występował z wnioskiem do Burmistrza o wydanie upoważnienia.”* Kontrolującym nie został przedstawiony zakres obowiązków pracownika obowiązujący w okresie od 1 sierpnia 2017 r. do 28 lutego 2018 r.

4. Pani xxx – kierownik Działu Świadczeń Rodzinnych i Funduszu Alimentacyjnego, zatrudniona w OPS na podstawie umowy o pracę w wymiarze 1 etatu od 1 października 2018 r. Zarządzeniem nr 162/2018 Burmistrza Miasta Nowy Dwór Mazowiecki z dnia 1 października 2018 r. została upoważniona do prowadzenia postępowań w sprawach świadczenia wychowawczego oraz wydawania w tych sprawach decyzji. Posiada aktualny zakres czynności do wykonywania zadania ważny od 1 października 2018 r.

5. Pani xxx – referent, zatrudniona w OPS na podstawie umowy o pracę w wymiarze 1 etatu. Zarządzeniem nr 155/2016 Burmistrza Miasta Nowy Dwór Mazowiecki z dnia 3 października 2016 r. była upoważniona do prowadzenia postępowania w sprawach z zakresu ustalania i wypłaty świadczenia wychowawczego z wyłączeniem wydawania decyzji. Ww. upoważnienie obowiązywało do dnia 31 grudnia 2017 r. Następnie Zarządzeniem nr 1/2018 Burmistrza Miasta Nowy Dwór Mazowiecki z dnia 2 stycznia 2018 r. została upoważniona do prowadzenia postępowania w sprawach z zakresu ustalania i wypłaty świadczenia wychowawczego z wyłączeniem wydawania decyzji. Posiada aktualny zakres czynności do wykonywania zadania ważny od 3 października 2016 r.

6. Pani xxx – referent, zatrudniona w OPS na podstawie umowy o pracę w wymiarze 1 etatu. W okresie od 9 maja 2017 r. do 31 grudnia 2018 r. była zatrudniona na stanowisku pomoc administracyjno-biurowa. Zarządzeniem nr 216/2018 Burmistrza Miasta Nowy Dwór Mazowiecki z dnia 31 grudnia 2018 r. została upoważniona do prowadzenia postępowań w sprawach z zakresu ustalania i wypłaty świadczenia wychowawczego z wyłączeniem wydawania

decyzji. Posiada aktualny zakres czynności do wykonywania zadania z dnia 18 grudnia 2018 r. Kontrolującym został przedstawiony zakres obowiązków pracownika obowiązujący w okresie od 9 maja 2017 r. do 18 grudnia 2018 r., w którym nie zawarto zapisów o realizacji świadczeń wychowawczych. Ponadto stwierdzono brak upoważnienia dla pracownika do realizacji ww. zadania w okresie od 1 sierpnia 2017 r. do 30 grudnia 2018 r. Z przedłożonych na tę okoliczność wyjaśnień wynika, że *„W aktach osobowych pracownika xxx, zatrudnionego wówczas jako pomoc administracyjno-biurowa brak jest upoważnienia Burmistrza do prowadzenia postępowań w zakresie świadczeń wychowawczych od dnia 2017-05-09. Spowodowane to było faktem, że od miesiąca lipca rozpoczyna się składanie wniosków o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego co wiąże się ze wzmożoną pracą. Zwiększenie obowiązków nasila się już od wcześniejszych miesięcy. Powyższe spowodowało, że nie został złożony przez Dyrektora Ośrodka wniosek do Burmistrza o wydanie upoważnienia do prowadzenia postępowań dla nowego pracownika. Od dnia 2019-01-01 Pani xxx jest zatrudniona na stanowisku referenta i ma upoważnienie Burmistrza do prowadzenia postępowań w sprawach o świadczenia wychowawcze.”*

7. Pani xxx – podinspektor, zatrudniona w OPS na podstawie umowy o pracę w wymiarze 1 etatu. W okresie od 10 lipca 2017 r. do 31 grudnia 2018 r. była zatrudniona na stanowisku referenta. Zarządzeniem nr 9/2018 Burmistrza Miasta Nowy Dwór Mazowiecki z dnia 10 stycznia 2018 r. została upoważniona do prowadzenia postępowań w sprawach z zakresu ustalania i wypłaty świadczenia wychowawczego z wyłączeniem wydawania decyzji. Posiada aktualny zakres czynności do wykonywania zadania ważny od 10 lipca 2017 r. Ponadto stwierdzono brak upoważnienia dla pracownika do realizacji zadania w okresie od 1 sierpnia 2017 r. do 9 stycznia 2018 r. Wyjaśnienia w tej kwestii wskazują że *„W aktach osobowych pracownika xxx, zatrudnionego wówczas na stanowisku referenta, brak jest upoważnienia Burmistrza do prowadzenia postępowań w sprawach o świadczenia wychowawcze od dnia 2017-07-10 tj. od dnia podjęcia pracy przez ww. Spowodowane to było faktem, że od miesiąca lipca rozpoczyna się składanie wniosków o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego co wiąże się ze wzmożoną pracą i zwiększeniem obowiązków. Powyższe spowodowało, że nie został złożony przez Dyrektora Ośrodka wniosek do Burmistrza o wydanie upoważnienia do prowadzenia postępowań dla nowego pracownika. Od dnia 2018-01-10 Pani xxx ma wydane upoważnienie do prowadzenia takich postępowań.”*

8. Pani xxx – inspektor, zatrudniona w OPS na podstawie umowy o pracę w wymiarze 1 etatu. W okresie od 1 września 2011 r. do 31 lipca 2018 r. była zatrudniona na stanowisku podinspektora. Zarządzeniem nr 56 Burmistrza Miasta Nowy Dwór Mazowiecki z dnia 29 marca 2016 r. została upoważniona do prowadzenia postępowania w sprawach z zakresu ustalania i wypłaty świadczenia wychowawczego z wyłączeniem wydawania decyzji. Posiada aktualny zakres czynności do wykonywania zadania ważny od 1 kwietnia 2016 r.

9. Pani xxx – podinspektor, zatrudniona w OPS na podstawie umowy o pracę w wymiarze 1 etatu. Zadania z kontrolowanego obszaru realizowała do 31 marca 2018 r. Zarządzeniem nr 54 Burmistrza Miasta Nowy Dwór Mazowiecki z dnia 29 marca 2016 r. była upoważniona do prowadzenia postępowania w sprawach z zakresu ustalania i wypłaty

świadczenia wychowawczego z wyłączeniem wydawania decyzji. Posiadała aktualny zakres czynności do wykonywania zadania.

10. Pani xxx - podinspektor, zatrudniona w OPS na podstawie umowy o pracę w wymiarze 1 etatu. Zarządzeniem nr 6/2017 Burmistrza Miasta Nowy Dwór Mazowiecki z dnia 2 stycznia 2017 r. została upoważniona do prowadzenia postępowania w sprawach z zakresu ustalania i wypłaty świadczenia wychowawczego z wyłączeniem wydawania decyzji. Posiada aktualny zakres czynności do wykonywania zadania ważny od 5 grudnia 2016 r.

11. Pani xxx – inspektor, zatrudniona w OPS na podstawie umowy o pracę w wymiarze 1 etatu. W okresie od 1 października 2015 r. do 31 lipca 2018 r. była zatrudniona na stanowisku podinspektora. Wykonywała zadania z zakresu realizacji świadczenia wychowawczego do 30 czerwca 2018 r. Zarządzeniem nr 53 Burmistrza Miasta Nowy Dwór Mazowiecki z dnia 29 marca 2016 r. była upoważniona do prowadzenia postępowania w sprawach z zakresu ustalania i wypłaty świadczenia wychowawczego z wyłączeniem wydawania decyzji. Posiadała aktualny zakres czynności do wykonywania zadania.

12. Pani xxx – główny księgowy, zatrudniona w OPS na podstawie umowy o pracę. Realizuje zadanie w zakresie obsługi finansowo-księgowej. Posiada aktualny zakres czynności obejmujący kontrolowane zadanie.

13. Pani xxx – starszy księgowy, zatrudniona w OPS na podstawie umowy o pracę w wymiarze 1 etatu. Realizuje zadanie w zakresie obsługi finansowo-księgowej. Posiada aktualny zakres czynności obejmujący kontrolowane zadanie.

14. Pani xxx – kasjer, zatrudniona w OPS na podstawie umowy o pracę w wymiarze 1 etatu. Realizuje zadanie w zakresie obsługi finansowej. Posiada aktualny zakres czynności na swoim stanowisku.

Wszystkie upoważnienia zostały wydane na podstawie art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.

2. Prawdliwość ustalania uprawnień do świadczenia wychowawczego i jego wypłacania

W Ośrodku Pomocy Społecznej w Nowym Dworze Mazowieckim, Rejestry Wniosków oraz Rejestry Decyzji w sprawach świadczeń wychowawczych prowadzone są w formie elektronicznej. W okresie od 1 sierpnia 2017 r. do 4 marca 2019 r. w OPS przyjęto łącznie 4 552 wnioski o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego, z czego 1 656 w formie elektronicznej. W okresie świadczeniowym 2017/2018 zarejestrowano 2 431 wniosków, z czego 689 zostało przekazanych drogą elektroniczną a 1 742 złożono osobiście w jednostce. W okresie świadczeniowym 2018/2019 do Ośrodka wpłynęło 2 121 wniosków, z czego 967 zostało przekazanych drogą elektroniczną, a 1 154 wnioski zostały złożone w formie papierowej do jednostki. Spośród wszystkich złożonych wniosków w tym okresie 19 zostało przekazanych do wojewody w celu ustalenia, czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Z pisemnej informacji przekazanej przez kierownika Działu Świadczeń Rodzinnych i Funduszu Alimentacyjnego w OPS - Panią xxx wynika, iż w okresie od 1 sierpnia 2017 r. do dnia kontroli Organ wydał łącznie 4 556 decyzji w sprawach dotyczących świadczenia wychowawczego. Wydane decyzje w podziale na okresy świadczeniowe przedstawia poniższa tabela:

Rodzaj decyzji w sprawie świadczenia wychowawczego	Okres świadczeniowy 2017/2018	Okres świadczeniowy 2018/2019
Przyznające	2 156	1 945
Przyznające, w części odmowne	54	45
Odmowne	68	41
Uchylające prawo do świadczenia	114	36
W sprawie nienależnie pobranych świadczeń	78	19
Σ	2 470	2 086

W kontrolowanym okresie pozostawiono bez rozpatrzenia 127 wniosków o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego, w tym 90 z nich dotyczyło okresu świadczeniowego 2017/2018 oraz 37 okresu świadczeniowego 2018/2019.

Liczba wszystkich rodzin z ustalonym prawem do świadczenia wychowawczego w okresie świadczeniowym 2017/2018 wynosiła 2 058, z czego liczba rodzin pobierających świadczenie wychowawcze na pierwsze i kolejne dziecko w rodzinie wynosiła 1 000. W okresie świadczeniowym 2018/2019 liczba wszystkich rodzin uprawnionych do świadczenia wychowawczego w okresie od 1 października 2018 do 4 marca 2019 wynosiła 1 916, z czego 818 rodzin pobierało świadczenie wychowawcze na pierwsze i kolejne dziecko w rodzinie.

W okresie świadczeniowym 2018/2019, w OPS w Nowym Dworze Mazowieckim zostało złożonych 19 wniosków o przyznanie prawa do świadczenia wychowawczego, w którym w związku z art. 11 ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci wystąpiono do Wojewody Mazowieckiego z zapytaniem, czy mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego. 10 spośród wszystkich złożonych wniosków dotyczyło przyznania prawa do świadczenia wychowawczego na pierwsze dziecko w rodzinie tj. z ustaleniem kryterium dochodowego, natomiast 9 wniosków dotyczyło przyznania prawa do świadczenia wychowawczego na drugie dziecko w rodzinie, tj. bez ustalenia kryterium dochodowego. Kontrola poddała 5⁶ wniosków dotyczących koordynacji, w tym 3⁷ wnioski dotyczyły przyznania prawa do świadczenia wychowawczego na pierwsze dziecko w rodzinie a 2⁸ wnioski - przyznania prawa do świadczenia wychowawczego na drugie dziecko w rodzinie, tj. bez ustalenia kryterium dochodowego. Prawidłowo wypełnione wnioski wraz z zaświadczeniami o zatrudnieniu osób

⁶ Wnioski oznaczone nr: 007181 z dn. 31.08.2018 r., 532.004184.11.2018 z dn. 30.08.2018 r., 532.004042.10.2018 z dn. 28.07.2018 r., 532.003185.09.2018 z dn. 07.08.2018 r., xxx/0000066551/08/2018 z dn. 21.08.2018 r.

⁷ Wnioski oznaczone nr: 532.004042.10.2018 z dn. 28.07.2018 r., xxx/0000066551/08/2018 z dn. 21.08.2018 r., 532.003185.09.2018 z dn. 07.08.2018 r.

⁸ Wnioski oznaczone nr: 007181 z dn. 31.08.2018 r., 532.004184.11.2018 z dn. 30.08.2018 r.

przebywających poza granicami Polski zostały przekazane do wojewody na podstawie art. 16 ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci. Stwierdzono, że do organu właściwego w sprawach dot. koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego zostały przekazane tylko dokumenty złożone przez wnioskodawców tj. wnioski oraz zaświadczenia o zatrudnieniu. Przed przekazaniem akt spraw do Wojewody Mazowieckiego, Organ nie dokonał niezbędnej weryfikacji informacji dotyczących wszystkich członków rodziny w bazie PESEL i CBB, bądź w 1⁹ skontrolowanym przypadku dokonał takiej weryfikacji, ale nie przekazał jej wraz z dokumentami do wojewody. W 2¹⁰ sprawach do dnia kontroli Wojewoda Mazowiecki wydał decyzje przyznające prawo do świadczenia wychowawczego.

Kontroli poddano 20 postępowań w sprawie ustalenia prawa do świadczenia wychowawczego, wszczętych na skutek wniosków złożonych w okresie od 1 sierpnia 2017 r. do dnia kontroli, z czego 9¹¹ wniosków zostało złożonych za pomocą systemu teleinformatycznego, natomiast 11¹² wniosków zostało złożonych w formie papierowej. Skontrolowano 10¹³ postępowań z okresu świadczeniowego 2017/2018 oraz 10¹⁴ postępowań z okresu świadczeniowego 2018/2019. W 10¹⁵ przypadkach postępowania dotyczyły ustalenia uprawnień do świadczenia wychowawczego z uwzględnieniem kryterium dochodowego, z tego na pierwsze dziecko w 8¹⁶ przypadkach, na pierwsze i kolejne dziecko w 2¹⁷ przypadkach.

⁹ Wniosek oznaczony: 532.004042.10.2018 z dn. 28.07.2018 r.

¹⁰ Wnioski oznaczone nr: 532.004042.10.2018 z dn. 28.07.2018 r., 532.004184.11.2018 z dn. 30.08.2018 r.

¹¹ Wnioski nr: 532.000354.08.2017 z dn. 06.08.2017 r., 532.000658.09.2017 z dn. 11.08.2017 r., 532.002682.09.2018 z dn. 18.09.2018 r., 532.000772.09.2017 z dn. 15.08.2017 r., 532.003478.09.2018 z dn. 26.08.2018 r., 532.000148.07.2018 z dn. 10.07.2018 r., 532.001926.08.2018 z dn. 31.07.2018 r., 532.004148.11.2018 z dn. 29.09.2018 r., 532.003416.09.2018 z dn. 21.08.2018 r.

¹² Wnioski nr: 532.000274.08.2017 z dn. 07.08.2017 r., 532.003022.09.2018 z dn. 07.08.2018 r., 532.001649.10.2017 z dn. 29.08.2017 r., 532.000023.08.2017 z dn. 01.08.2017 r., 532.000257.08.2017 z dn. 07.08.2017 r., 532.000637.09.2017 z dn. 09.08.2017 r., 532.002661.09.2018 z dn. 13.03.2018 r., 532.003316.09.2018 r. z dn. 20.08.2018 r., 532.003967.10.2018 z dn. 27.08.2018 r., 532.001773.08.2018 z dn. 03.08.2018 r., 532.002951.09.2018 z dn. 13.09.2018 r.

¹³ Wnioski nr: 532.000274.08.2017 z dn. 07.08.2017 r., 532.001649.10.2017 z dn. 29.08.2017 r., 532.000023.08.2017 z dn. 01.08.2017 r., 532.000257.08.2017 z dn. 07.08.2017 r., 532.000637.09.2017 z dn. 09.08.2017 r., 532.000354.08.2017 z dn. 06.08.2017 r., 532.000658.09.2017 z dn. 11.08.2017 r., 532.002682.09.2018 z dn. 18.09.2018 r., 532.000772.09.2017 z dn. 15.08.2017 r., 532.002661.09.2018 z dn. 13.03.2018 r.,

¹⁴ Wnioski nr: 532.003022.09.2018 z dn. 07.08.2018 r., 532.003316.09.2018 r. z dn. 20.08.2018 r., 532.003967.10.2018 z dn. 27.08.2018 r., 532.001773.08.2018 z dn. 03.08.2018 r., 532.002951.09.2018 z dn. 13.09.2018 r., 532.003478.09.2018 z dn. 26.08.2018 r., 532.000148.07.2018 z dn. 10.07.2018 r., 532.001926.08.2018 z dn. 31.07.2018 r., 532.004148.11.2018 z dn. 29.09.2018 r., 532.003416.09.2018 z dn. 21.08.2018 r.

¹⁵ Wnioski nr: 532.001649.10.2017 z dn. 29.08.2017 r., 532.000023.08.2017 z dn. 01.08.2017 r., 532.000257.08.2017 z dn. 07.08.2017 r., 532.000637.09.2017 z dn. 09.08.2017 r., 532.002661.09.2018 z dn. 13.03.2018 r., 532.003316.09.2018 r. z dn. 20.08.2018 r., 532.003967.10.2018 z dn. 27.08.2018 r., 532.001773.08.2018 z dn. 03.08.2018 r., 532.002951.09.2018 z dn. 13.09.2018 r., 532.003416.09.2018 z dn. 21.08.2018 r.

¹⁶ Wnioski nr: 532.001649.10.2017 z dn. 29.08.2017 r., 532.000023.08.2017 z dn. 01.08.2017 r., 532.000257.08.2017 z dn. 07.08.2017 r., 532.000637.09.2017 z dn. 09.08.2017 r., 532.002661.09.2018 z dn. 13.03.2018 r., 532.003316.09.2018 r. z dn. 20.08.2018 r., 532.001773.08.2018 z dn. 03.08.2018 r., 532.002951.09.2018 z dn. 13.09.2018 r.,

¹⁷ Wnioski nr: 532.003416.09.2018 z dn. 21.08.2018 r., 532.003967.10.2018 z dn. 27.08.2018 r.

W pozostałych 10¹⁸ przypadkach postępowania dotyczyły ustalenia uprawnień do świadczenia wychowawczego na drugie i kolejne dziecko w rodzinie tj. bez kryterium dochodowego.

Każdorazowo postępowanie o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego wszczynano na wniosek strony złożony do Organu przez osobę do tego uprawnioną¹⁹. Wszystkie wnioski zostały złożone na prawidłowych formularzach zawierających dane określone w § 2 rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczenia wychowawczego oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego²⁰. Wnioski zostały opatrzone datą wpływu do OPS oraz podpisem pracownika przyjmującego wniosek. Każdy wniosek został zarejestrowany w systemie elektronicznym oraz miał nadany numer z rejestru wniosków. Do każdego postępowania dotyczącego ustalenia prawa do świadczenia wychowawczego była prowadzona metryka sprawy.

W toku postępowania kontrolnego dokonano sprawdzenia kompletności dokumentacji dołączonej do wniosków, niezbędnej do ustalenia uprawnień i wydania decyzji w sprawach dotyczących świadczenia wychowawczego. Ustalono, że we wszystkich postępowaniach zgromadzone zostały dokumenty złożone przez stronę stwierdzające wysokość dochodu rodzin oraz informacje pozyskane przez pracowników Ośrodka drogą elektroniczną dotyczące wysokości dochodów, składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne oraz należnego podatku. Zweryfikowane zostały również dane członków rodziny z informacjami wynikającymi z rejestru PESEL, jak również dokonano weryfikacji w Centralnej Bazie Beneficjentów zgodnie z obowiązkiem wynikającym z art. 17 ust. 1 ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci. W 17²¹ postępowaniach skompletowano wszystkie niezbędne dokumenty do wydania decyzji w sprawach świadczenia wychowawczego. W 22²² postępowaniach nie dokonano weryfikacji danych członków rodziny z informacjami wynikającymi z rejestru PESEL, co było niezgodne z art. 17 ust. 1 ustawy. W 1²³ postępowaniu złożony wniosek o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego pozostawiono bez rozpatrzenia ze względu na brak pełnej niezbędnej dokumentacji do wydania decyzji o ustalenie prawa do ww. świadczenia (brak dostarczenia przez wnioskodawcę stosownych

¹⁸ Wnioski nr: 532.000274.08.2017 z dn. 07.08.2017 r., 532.000354.08.2017 z dn. 06.08.2017 r., 532.000658.09.2017 z dn. 11.08.2017 r., 532.002682.09.2018 z dn. 18.09.2018 r., 532.000772.09.2017 z dn. 15.08.2017 r., 532.003022.09.2018 z dn. 07.08.2018 r., 532.003478.09.2018 z dn. 26.08.2018 r., 532.000148.07.2018 z dn. 10.07.2018 r., 532.001926.08.2018 z dn. 31.07.2018 r., 532.004148.11.2018 z dn. 29.09.2018 r.,

¹⁹ Art. 13 ust. 1 ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.

²⁰ Dz. U. z 2017 r., poz. 1465

²¹ Wnioski nr: 532.001649.10.2017 z dn. 29.08.2017 r., 532.000257.08.2017 z dn. 07.08.2017 r., 532.000637.09.2017 z dn. 09.08.2017 r., 532.000354.08.2017 z dn. 06.08.2017 r., 532.000658.09.2017 z dn. 11.08.2017 r., 532.002682.09.2018 z dn. 18.09.2018 r., 532.000772.09.2017 z dn. 15.08.2017 r., 532.003022.09.2018 z dn. 07.08.2018 r., 532.003316.09.2018 r. z dn. 20.08.2018 r., 532.003967.10.2018 z dn. 27.08.2018 r., 532.001773.08.2018 z dn. 03.08.2018 r., 532.002951.09.2018 z dn. 13.09.2018 r., 532.003478.09.2018 z dn. 26.08.2018 r., 532.000148.07.2018 z dn. 10.07.2018 r., 532.001926.08.2018 z dn. 31.07.2018 r., 532.004148.11.2018 z dn. 29.09.2018 r., 532.003416.09.2018 z dn. 21.08.2018 r.

²² Wnioski nr: 532.000023.08.2017 z dn. 01.08.2017 r., 532.000274.08.2017 z dn. 07.08.2017 r.

²³ Wniosek nr: 532.002661.09.2018 z dn. 13.03.2018 r.

dokumentów potwierdzających utratę dochodu członka rodziny). Były to działania zgodne z obowiązującymi przepisami prawa w tym zakresie.

We wszystkich skontrolowanych postępowaniach, w których ubiegano się o świadczenie wychowawcze na pierwsze dziecko i wydano decyzje przyznające w tej kwestii, dochód rodziny został prawidłowo ustalony i w przeliczeniu na osobę nie przekroczył kwoty 800 zł, a w rodzinie z dzieckiem niepełnosprawnym kwoty 1200 zł.

W 17²⁴ przypadkach świadczenie wychowawcze przyznano od początku okresu świadczeniowego 2017/2018 bądź 2018/2019, w 1²⁵ przypadku od dnia urodzenia dziecka. Jednocześnie w 1²⁶ przypadku świadczenie przyznane na pierwsze dziecko w rodzinie na okres świadczeniowy 2017/2018 zostało wypłacane do lutego 2018 r. ze względu na zmianę sytuacji dochodowej rodziny, zgodnie z art. 18 pkt 6 ustawy. W powyższej sprawie, na podstawie art. 27 ust. 1 ustawy, Ośrodek wydał decyzję uchylającą decyzję przyznającą świadczenie wychowawcze²⁷ (dot. decyzji przyznającej świadczenie nr SR-FA.527.SW.000005.2017 z dnia 9 sierpnia 2017 r.). Takie działanie Ośrodka było zgodne z przepisami prawa w tym zakresie. Jednakże w trakcie analizy ww. decyzji uchylającej stwierdzono pewne uchybienia: przywołano w podstawie prawnej nieprawidłowy publikator ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci podając: Dz.U z 2017 r. poz. 1851 zamiast: Dz.U z 2017 r. poz. 1851 z późn zm.; w podstawie prawnej i w orzeczeniu wskazano inną datę wydania decyzji przyznającej prawo do świadczenia, tj. decyzja nr SR-FA.527.SW.000005.2017 z dnia 8 sierpnia 2017 r. zamiast z dnia 9 sierpnia 2017 r.

W poddanych kontroli postępowaniach prawidłowo przyznano świadczenie wychowawcze oraz ustalono wysokość świadczeń i okresy, na jakie świadczenie wychowawcze przysługiwało. Natomiast w 1 postępowaniu²⁸ prawidłowo odmówiono prawa do świadczenia wychowawczego ze względu na przekroczenie kryterium dochodowego. Nie mniej jednak w jednym postępowaniu zakończonym wydaniem decyzji oznaczonej SR-FA.527.SW.001928.2018 z dnia 20 sierpnia 2018 r. w sprawie przyznania świadczenia wychowawczego na dziecko pierwsze tj. z kryterium dochodowym ustalono, że w świetle zapisów ustawy (zgodnie z art. 2 pkt 14), dzieckiem pierwszym było starsze dziecko urodzone w dniu 4 października 2000 r., które wnioskodawczyni podała w składzie rodziny. W związku z powyższym Organ winien wezwać stronę do poprawienia wniosku, zgodnie z art. 19 ust. 1. W przypadku ustalenia, iż wnioskodawczyni ubiega się o przyznanie świadczenia wychowawczego także na starsze - pierwsze dziecko (tj. urodzone w dniu

²⁴ Decyzje przyznające nr: SR-FA.527.SW.001608.2017 z dn. 19.10.2017 r., SR-FA.527.SW.000224.2017 z dn. 22.08.2017 r., SR-FA.527.SW.000005.2017 z dn. 09.08.2017 r., SR-FA.527.SW.000577.2017 z dn. 06.09.2017 r., SR-FA.527.SW.000317.2017 z dn. 24.08.2017 r., SR-FA.527.SW.000240.2017 z dn. 22.08.2017 r., SR-FA.527.SW.000601.2017 z dn. 07.09.2017 r., SR-FA.527.SW.000708.2017 z dn. 12.09.2017 r., SR-FA.527.SW.003807.2018 z dn. 29.09.2018 r., SR-FA.527.SW.000182.2018 z dn. 11.07.2018 r., SR-FA.527.SW.003351.2018 z dn. 15.09.2018 r., SR-FA.527.SW.002135.2018 z dn. 23.08.2018 r., SR-FA.527.SW.004528.2018 z dn. 07.11.2018 r., SR-FA.527.SW.003746.2018 z dn. 28.09.2018 r., SR-FA.527.SW.004338.2018 z dn. 24.10.2018 r., SR-FA.527.SW.001928.2018 z dn. 20.08.2018 r., SR-FA.527.SW.003263.2018 z dn. 13.09.2018 r.

²⁵ Decyzja przyznająca nr: SR-FA.527.SW.002528.2018 z dn. 19.09.2018 r.

²⁶ Decyzja przyznająca nr: SR-FA.527.SW.000005.2017 z dn. 09.08.2017 r.

²⁷ Decyzja uchylająca nr: SR-FA.527.SW.002193.2018 z dn. 21.03.2018 r.

²⁸ Decyzja odmowna nr: SR-FA.527.SW.004277.2018 z dn. 20.10.2018 r.

4 października 2000 r.) należało przyznać prawo do świadczenia na to dziecko od 1 do 3 października 2018 r., a na drugie dziecko (tj. urodzone w dniu 22 czerwca 2006 r., wykazane we wniosku jako pierwsze dziecko) przyznać świadczenie na okres jaki był wskazany w wydanej decyzji administracyjnej. W tym przypadku dziecko drugie w rodzinie od 1 listopada 2018 r. stało się dzieckiem pierwszym i nie straciło uprawnień do świadczenia, gdyż rodzina spełniała kryterium dochodowe do pobierania świadczenia wychowawczego.

Decyzje ustalające prawo do świadczenia wychowawczego zawierały elementy określone w art. 107 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego²⁹ (dalej kpa): oznaczenie organu właściwego tj. Burmistrza Miasta Nowy Dwór Mazowiecki, datę wydania, oznaczenie strony, powołanie podstawy prawnej, rozstrzygnięcie, uzasadnienie faktyczne i prawne, pouczenie czy i w jakim trybie służy od decyzji odwołanie oraz o prawie do zrzeczenia się odwołania i jego skutkach, pouczenie o obowiązku niezwłocznego powiadomienia organu w przypadku wystąpienia zmian mających wpływ na prawo do świadczenia wychowawczego oraz że nienależnie pobrane świadczenia podlegają zwrotowi. Wszystkie decyzje zostały podpisane z podaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego pracownika upoważnionego do wydania decyzji tj. przez kierownika lub przez pracowników Ośrodka, działających na podstawie upoważnień Burmistrza Miasta Nowy Dwór Mazowiecki. Ponadto decyzje zawierały informację o terminie i sposobie wypłaty świadczenia.

Niemniej jednak w wyniku ich analizy stwierdzono pewne uchybienia. W 1³⁰ skontrolowanej decyzji administracyjnej przywołano w podstawie prawnej nieprawidłowy publikator ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci podając: Dz.U z 2017 r. poz. 1851 zamiast: Dz.U z 2017 r. poz. 1851 z późn. zm. Ustalono, że w podstawie prawnej 17³¹ skontrolowanych decyzji Organ przywoływał upoważnienie Burmistrza Miasta Nowy Dwór Mazowiecki do prowadzenia postępowania w sprawach z zakresu ustalania i wypłaty świadczenia wychowawczego, a także do wydawania w tych sprawach decyzji administracyjnych zarówno dla Dyrektora Ośrodka jak i dla pracownika Ośrodka Pomocy Społecznej. Wszystkie decyzje były podpisane przez jedną z ww. osób, które posiadały aktualne upoważnienia do wydawania decyzji. W podstawie prawnej należy przywoływać tylko akty prawne i umocowania do wydania decyzji odnoszące się do sprawy. Zatem skoro tylko jedno z upoważnień ma zastosowanie, nie należy przywoływać upoważnienia osoby, która w imieniu organu właściwego nie wydaje decyzji. Programy edytorskie stosowane przy tworzeniu decyzji, w tym system dziedzinowy, pozwalają na

²⁹ Dz. U. z 2018 r. poz. 2096 z późn. zm.

³⁰ Decyzja nr: SR-FA.527.SW.002193.2018 z dn. 21.03.2018 r.

³¹ Decyzje nr: SR-FA.527.SW.001608.2017 z dn. 19.10.2017 r., SR-FA.527.SW.000224.2017 z dn. 22.08.2017 r., SR-FA.527.SW.000005.2017 z dn. 09.08.2017 r., SR-FA.527.SW.000577.2017 z dn. 06.09.2017 r., SR-FA.527.SW.000317.2017 z dn. 24.08.2017 r., SR-FA.527.SW.000240.2017 z dn. 22.08.2017 r., SR-FA.527.SW.000601.2017 z dn. 07.09.2017 r., SR-FA.527.SW.000708.2017 z dn. 12.09.2017 r., SR-FA.527.SW.003807.2018 z dn. 29.09.2018 r., SR-FA.527.SW.000182.2018 z dn. 11.07.2018 r., SR-FA.527.SW.003351.2018 z dn. 15.09.2018 r., SR-FA.527.SW.002135.2018 z dn. 23.08.2018 r., SR-FA.527.SW.003746.2018 z dn. 28.09.2018 r., SR-FA.527.SW.001928.2018 z dn. 20.08.2018 r., SR-FA.527.SW.003263.2018 z dn. 13.09.2018 r., SR-FA.527.SW.002528.2018 z dn. 19.09.2018 r., SR-FA.527.SW.002193.2018 z dn. 21.03.2018 r.

dokonanie wyboru odpowiedniej treści decyzji jeszcze na etapie jej tworzenia. Ponadto w 5³² wydanych decyzjach przyznających świadczenie wychowawcze nie wskazano terminu wypłaty świadczenia.

Wszystkie decyzje zostały prawidłowo doręczone przez operatora pocztowego bądź osobiście odebrane przez wnioskodawców, ze wskazaniem daty odbioru decyzji, a fakt ten potwierdzony podpisem osoby odbierającej, zgodnie z art. 39 i 46 kpa.

Postępowania w sprawie ustalenia prawa do świadczenia wychowawczego na okres świadczeniowy 2017/2018 oraz 2018/2019, w zależności od miesiąca złożenia wniosku, zostały zakończone, a pierwsze wypłaty świadczeń dokonane w terminach zgodnych z wyznaczonymi w art. 21 ust. 4-6 ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.

Kontrola pod względem terminowości wypłat oraz należnych kwot świadczeń wychowawczych wynikających z decyzji administracyjnych wykazała, że we wszystkich skontrolowanych sprawach, przysługujące świadczenia zostały wypłacone zgodnie z wysokością ustaloną w wydanych decyzjach administracyjnych, a wypłaty zrealizowane w miesiącach, za które przysługiwało świadczenie.

Za uchybienia ustalone podczas kontroli odpowiedzialność ponoszą Dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej i pracownicy merytoryczni realizujący kontrolowane zadanie.

Przedstawiając powyższe ustalenia zobowiązuję Panią jako Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowym Dworze Mazowieckim do podjęcia następujących działań:

1. Każdorazowego występowania do Burmistrza Miasta Nowy Dwór Mazowiecki z pisemnym wnioskiem o wydawanie odpowiednich upoważnień dla pracowników prowadzących postępowania w sprawach świadczeń wychowawczych na każdy okres realizacji przez nich zadań z ustawy.
2. W przypadkach zwracania się do Wojewody Mazowieckiego o ustalenie, czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, przed przekazaniem akt sprawy, dokonywania w systemach teleinformatycznych weryfikacji informacji niezbędnych w sprawie i przekazywania do wojewody kompletnych akt sprawy tj. wraz z dokonaną weryfikacją.
3. Dokonywania w systemach teleinformatycznych weryfikacji informacji niezbędnych do wydania rozstrzygnięcia w sprawie świadczenia wychowawczego.
4. Wydawania decyzji administracyjnych z większą starannością, a w szczególności do:
 - przywoływania prawidłowych, obowiązujących na dzień wydania decyzji

³² Decyzje nr: SR-FA.527.SW.000224.2017 z dn. 22.08.2017 r.,
SR-FA.527.SW.000005.2017 z dn. 09.08.2017 r., SR-FA.527.SW.000577.2017 z dn. 06.09.2017 r.,
SR-FA.527.SW.000317.2017 z dn. 24.08.2017 r., SR-FA.527.SW.000240.2017 z dn. 22.08.2017 r.

- publikatorów aktów prawnych,
- wskazywania tylko upoważnienia pracownika, który w imieniu organu wydaje daną decyzję,
 - zamieszczania prawidłowych dat i numerów przywoływanych aktów administracyjnych w wydawanych decyzjach.

Z uwagi na upływ terminu ustawowego na wyznaczenie Ośrodka przez organ właściwy do realizacji zadań z zakresu świadczenia wychowawczego, odstępuję od wystosowania zalecenia pokontrolnego w tym przedmiocie. Jednocześnie w związku z wejściem w życie od 1 lipca 2019 r. ustawy z dnia 26 kwietnia 2019 r. o zmianie ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2019 r., poz. 924), która wprowadziła rezygnację z wydawania przez organ właściwy decyzji administracyjnych w przedmiocie przyznania prawa do świadczenia wychowawczego oraz rezygnację z kryterium dochodowego, odstępuję od wydawania zaleceń pokontrolnych w pozostałym zakresie.

Informuję, że na podstawie art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze oraz zobowiązuję Panią do przekazania w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, pisemnej informacji o sposobie realizacji zaleceń, albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Anna Karpińska
Zastępca Dyrektora
Wydziału Polityki Społecznej

Do wiadomości

Pan Jacek Kowalski
Burmistrz Miasta Nowy Dwór Mazowiecki